॥ देवा ऊचुः ॥ का हि लब्धा प्रियान्पुत्रान् शपेदेवं पितामह । ऋते कद्रूं तीक्ष्णरूपां देवदेव तवाग्रतः ।
तथेति च वचस्तस्या स्वयाप्युक्तं पितामह । एतदिच्छाम विज्ञातुं कारणं यन्न वारिता ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ बहवः पन्नगास्तीक्ष्णा घोररूपा विषोल्बणाः । प्रजानां हितकामोऽहं नच वारितवांस्तदा । १५२०
ये दन्दशूकाः क्षुद्राश्च पापाचारविषोल्बणाः । तेषां विनाशो भविता नतु ये धर्म्मचारिणः ।
यन्निमित्तञ्च भविता मोक्षस्तेषां महाभयात् । पन्नगानां निबोधध्वं तस्मिन्काले समागते ।
यायावरकुले धीमान्भविष्यति महानृषिः । जरत्कारुरितिख्यात स्तपस्वी नियतेन्द्रियः ।
तस्य पुत्रो जरत्कारो र्भविष्यति तपोधनः । आस्तीको नाम यज्ञं स प्रतिषेत्स्यति तं तदा ।
तत्र मोक्ष्यन्ति भुजगा ये भविष्यन्ति धार्म्मिकाः ॥ देवा ऊचुः ॥ स मुनिप्रवरोब्रह्मन् जरत्कारुर्म्महातपाः । कस्यां पुत्रं महात्मानं
जनयिष्यति वीर्य्यवान् । १५२५
॥ ब्रह्मोवाच ॥ सनामायां सनामा स कन्यायां द्विजसत्तमः । अपत्यं वीर्य्यसम्पन्नं वीर्य्यवान्जनयिष्यति ।
वासुकेः सर्प्पराजस्य जरत्कारुः स्वसा किल । स तस्यां भविता पुत्रः शापान्नागांश्च मोक्ष्यति ।
॥ एलापत्र उवाच ॥ एवमस्त्विति तं देवाः पितामहमथाब्रुवन् । उक्त्वैवं वचनं देवान् विरिञ्चिस्त्रिदिवं ययौ ।
सोऽहमेवं प्रपश्यामि वासुके भगिनी तव । जरत्कारुरिति ख्याता तां तस्मै प्रतिपादय ।
भैक्षवद्भिक्षमाणाय नागानां भयशान्तये । ऋषये सुव्रतायैनामेष मोक्षः श्रुतो मया । १५४०
इत्यादिपर्व्वण्यास्तीके अष्टात्रिंशोऽध्यायः ॥ ३८ ॥
॥ सौतिरुवाच ॥ एलापत्रवचः श्रुत्वा ते नागा द्विजसत्तम । सर्व्वे प्रहृष्टमनसः साधुसाध्वित्यथाब्रुवन् ।
ततः प्रभृति तां कन्यां वासुकिः पर्य्यरक्षत । जरत्कारुं स्वसारं वै परं हर्षमवाप च ।
ततो नातिमहान्कालः समतीत इवाभवत् । अथ देवा सुराः सर्व्वे ममन्थुर्व्वरुणालयं ।
तत्र नेत्रमभून्नागे वासुकिर्व्वलिनां वरः । समाप्यैव च तत्कर्म्म पितामहमुपागमन् ।
देवा वासुकिना सार्द्धं पितामहमथाब्रुवन् । भगवंश्छापभीतोऽयं वासुकिस्तप्यते भृशं । १५४५
अस्यैतन्मानसं शल्यं समुद्धर्त्तुं त्वमर्हसि । जनन्याः शापजं देव ज्ञातीनां हितमिच्छतः ।
हितोह्ययं सदास्माकं प्रियकारी च नागराट् । प्रसादं कुरु देवेश शमयास्य मनोज्वरं ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ मयैव तदितीर्णं वै वचनं मनसाऽमराः । एलापत्रेण नागेन यदस्याभिहितं पुरा ।
तत्करोत्वेष नागेन्द्रः प्राप्तकालं वचः स्वयं । विनशिष्यन्ति ये पापा नतु ये धर्म्मचारिणः ।
उत्पन्नः स जरत्कारुस्तपस्युग्रे रतो द्विजः । तस्यैष भगिनीं काले जरत्कारुं प्रयच्छतु । १५५०
एलापत्रेण यत्प्रोक्तं वचनं भुजगेन ह । पन्नगानां हितं देवास्तत्तथा न तदन्यथा ।
॥ सौतिरुवाच ॥ एतच्छ्रुत्वातु नागेन्द्रः पितामहवचस्तदा । सन्दिश्य पन्नगान्सर्व्वान्वासुकिः शापमोहितः ।
स्वसारमुद्यम्य तदा जरत्कारुमृषिं प्रति । सर्पान्वहन्जरत्कारौ नित्ययुक्तान्समादधत् ।
जरत्कारुर्यदा भार्य्यामिच्छेद्रमयितुं प्रभुः । शीघ्रमेत्य तदाख्येयं तन्नः श्रेयो भविष्यति ।
इत्यादिपर्व्वण्यास्तीके एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥